

Bilten

Broj 21, jul i avgust 2012. godine

PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE SRPSKE

USTANOVA ZA UNAPREĐENJE EKONOMSKE, NAUČNO-TEHNIČKE,
KULTURNE I SPORTSKE SARADNJE IZMEĐU REPUBLIKE SRPSKE
I REPUBLIKE SRBIJE

IZDVAJAMO

NAJVIŠI RUKOVODIOCI SRPSKE U BEOGRADU

PROJEKAT TE STANARI

“TROPIC RIBARSTVO”

OPŠTINE RS: TRNOVO

**PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE
SRPSKE U SRBIJI**

Bulevar despota Stefana 4/IV
Beograd, Srbija

Tel: 00 381 11 324 6633

Faks: 00 381 11 323 8633

E-mail: predstavnistvo@predstavnistvorsbg.rs

Sadržaj

U fokusu

Najviši rukovodioci Srpske u Beogradu	3
„Licidersko srce“ stiglo u Republiku Srpsku	5

Projekti

Razvoj projekta TE Stanari	7

Predstavljamo

„Tropic ribarstvo“	10

Opštine RS

Trnovo	14

U fokusu

Najviši rukovodioci Srpske u Beogradu

Nakon intermeca koji nastao tokom izbora i procesa konstituisanja nove vlasti u Srbiji, prekodrinske specijalne veze su dobile novi zamah. Pošto je i prethodno prisutvovao svečanoj predsjedničkoj inauguraciji Tomislava Nikolića, predsjednik Srpske Milorad Dodik je 8. avgusta boravio u Beogradu u prvoj zvaničnoj posjeti novoizabranom predsjedniku Srbije.

Oba predsjednika su još na početku susreta izrazili zadovoljstvo prijateljskim odnosima Srpske i Srbije i izrazili spremnost da ulože maksimalne napore da se oni i dalje unapređuju. Nikolić je istakao da

će Srbija i dalje insistirati na striktnom poštovanju Dejtonskog sporazuma, a Dodik uzvratilo da će RS nastaviti da se zalaže za poštovanje rezolucije 1244 o Kosovu. Složili su se da je neophodno da i šire koordiniraju i usaglašavaju stavove koji se odnose na status srpskog naroda na Kosovu i u BiH. Predsjednik Srbije je informisao kolegu iz Srpske da se u Beogradu upravo priprema nacionalna strategija sa Kosovo i Metohiju. Dodik je izrazio mišljenje da bi Srbija kao potpisnica i garant Dejtonskog sporazuma mogla da se angažuje u nadgledanju sprovođenja ovog dokumenta

i da bi visoki predstavnik UN u BiH bio dužan da Beogradu podnosi redovne izvještaje o svome radu.

Predsjednici Srpske i Srbije razgovarali su o više pitanja iz privrede, kulture, nauke, obrazovanja itd. i složili se da bi u okviru specijalnih veza trebalo ojačati integraciju prostora na kojim živi srpski narod. A sastanak Savjeta za sprovođenje specijalnih i paralelnih veza koji će se održati u oktobru u Banjaluci daće novi impuls uzajamnoj saradnji, zaključili su Nikolić i Dodik.

Predsjednik Skupštine RS Igor Radojičić stigao je u

U fokusu

Beograd 13. avgusta u prvu zvaničnu posjetu Nebojši Stefanoviću, novom predsjedniku Skupštine Srbije. Predsjednici dva parlamenta istakli su strateški interes za saradnju Srbije i Srpske, te želju svih institucija i građana da ona bude što intenzivnija. Protokol o saradnji, kako su konstatovali, potpisan je još 2008, ali bi ga, rekao je Stefanović, sa nivoa rukovodstva trebalo proširiti i na skupštinske odbore i druga radna tijela. Pod okriljem skupštinskih delegacija trebalo bi okupiti i poslovne ljude, privredne stručnjake i ljude iz izvršne vlasti, jer, kako je naglasio Radojičić, Srbija je najveći trgovinski partner Srpske, a razmjena roba i usluga bi mogla da bude i mnogo veća. Uz oproštajne želje za uspješan rad na novoj funkciji, gost je domaćinu uputio poziv na oktobarski sastanak u Banjaluci.

Samo dvije nedelje kasnije u Beogradu je boravio i predsjednik vlade RS Aleksandar Đombić u posjeti svome kolegi Ivici Dačić. Novi premijer Srbije energično se založio za konkretizaciju saradnje Srbija – Srpska: “Dosta je bilo ljubljenja i grljenja i zaklinjanja u specijalne veze!” U tom duhu, dva premijera su razgovarala o nekoliko značajnih projekata kao što su izgradnja četiri hidroelektrane na Drini, izgradnja mostova preko ove granične rijeke, povezivanju autoputa od Pojata do Višegrada, formiranju Instituta Ivo Andrić u Kamengradu, uvođenje avio-saobraćaja na liniji Beograd – Banjaluka – Beč itd.

Dogovoreno je, takođe, da Ivica Dačić, u zajedničko ime, zatraži od ruskog premijera Medvedeva da se projekat deminiranja trase Južnog toka kroz Srbiju proširi i na RS,

duž područja kojim će se protezati poseban krak gasovoda. Osvrćući se na već započete projekte, Dačić je rekao da će Srbija u Srpskoj i dalje kreditirati projekte u oblasti željezničkog saobraćaja i energije u vrijednosti 20 miliona evra. Ipak, da bi se privredna saradnja podigla na optimalan nivo neophodno je da se što prije završi projekat o komplementarnosti dvije privrede, zaključili su premijeri Srbije i Srpske Dačić i Đombić.

Sve u svemu, moglo bi se zaključiti da demokratska izborna smjena na vlasti u Srbiji neće poremetiti kontinuitet i stabilnost specijalnih veza sa Srpskom. Naprotiv, novi ljudi i prvi susreti najavljuju i dodatni entuzijazam koji će biti osvježen narednim susretom u oktobru u Banjaluci.

U fokusu

„Licidersko srce” stiglo u Republiku Srpsku

Od 20. do 25. avgusta ove godine u Srbiji i Republici Srpskoj održan je četvrti po redu Međunarodni dečiji festival folklor „Licidersko srce 2012“. U programu je učestvovalo više od 800 mališana uzrasta od 10 do 15 godina iz 20 folklornih ansambala iz Srbije, Republike Srpske, Španije, Poljske, Turske, Grčke, Mađarske, Kanade, Bjelorusije. Festivalni programi održani

su u Užicu, Novoj Varoši, Zlatiboru Mokroj Gori, Kosjeriću i Bajinoj Bašti u Srbiji, a po prvi put ove godine jednodnevni programom u Višegradu i Andrićgradu u Republici Srpskoj, festival je dobio prekogranični karakter.

Poslije Užica i Mokre Gore, trećeg dana festivala, djeca su turističkom uskotračnom prugom, popularnim „ćirom“ stigla u Višegrad usput obi-

šavši manastirski kompleks Dobrun, nadomak Višegrada u klisuri rijeke Rzav. Poslije prijema kod načelnika opštine Tomislava Popovića mališani su održali defile višegradskim ulicama, i na višegradskom Trgu palih boraca predstavili dijelove koreografija, a potom se uputili ka Andrićgradu gdje su na trgu Nikole Tesle ispred spomenika Ivi Andriću održali cjelovečernji program. Doma-

U fokusu

ćini su bili folkloristi KUD-a „Bikavac“ iz Višegrada, ovogodišnji predstavnici Republike Srbije.

Osnovni cilj međunarodnog dečijeg festivala folklor „Licidersko srce 2012“ – doprinos uspostavljanju razvoju i jačanju prijateljskih odnosa među zemljama, promocija kulturne saradnje dječije zajednice i podsticaj na očuvanje i njegovanje tradicije i kulturnog nasljeđa - u potpunosti je ostvaren. Takođe, festival je ove godine imao i humanitarni karakter. Pod pokroviteljstvom režisera Emira Kusturice, ambasadora UNICEF-a i idejnog tvorca Andrićgrada,

održana je i humanitarna akcija. Tokom trajanja festivala u Užicu, Kosjeriću, Novoj Varoši, Zlatiboru, Mokroj Gori i Višegradu djevojke u nošnjama su prodavale liciderska srca, a prikupljena sredstava namijenjena su za kupovinu tri desktop računara i jedan laptop za Zavod za zaštitu ženske djece i omladine na Okolištima u Višegradu.

Generalni sponzor četvrtog po redu festivala bila je Naftna industrija Srbije - Gazprom Neft. Idejni tvorac i organizator je udruženje građana Era iz Užica, a partneri Turistička organizacija Srbije, kao i turističke organiza-

cije Užica, Bajine Bašte, Nove Varoši Kosjerića i Višegrada.. Pokrovitelj festivala bio je grad Užice, kao i opštine Bajina Bašta, Kosjerić, Višegrad i Turistička organizacija Zlatibor. Festival su podržali Ministarstvo kulture i Ministarstvo prosvete Republike Srbije. Predstavništvo Republike Srbije u Srbiji imalo je čast i zadovoljstvo da i ove godine bude suorganizator festivala koji se iz godine u godinu razvija i privlači sve veći broj učesnika.

Projekti

Razvoj projekta TE Stanari

Razvoj energetskog kompleksa u Stanarima je najveća investicija u energetski sektor Republike Srpske do danas. Neki od glavnih ekonomskih uticaja ove investicije su:

- U fazi izgradnje biće otvoreno 1.200 novih radnih mjesta
- Oko 90% građevinskih radova obaviće domaća preduzeća
- Značajan dio ukupne investicije će ostati u domaćoj ekonomiji. Pored građevinske industrije korist će imati i razni dobavljači kao i mnoge uslužne djelatnosti
- Budžet opštine Doboj i Republike Srpske će znatno povećati prihode od koncesione naknade, drugih такси i poreza
- Doći će i do značajnih sekundarnih ekonomskih uticaja na okruženje
- Po izgradnji elektrane u kompleksu će biti otvoreno preko 900 stalnih radnih mesta

Osnovni parametri projekta

- Instalirana snaga TE Stanari je 300 MW
- Neto snaga bloka 265 MW
- Bruto stepen korisnosti bloka 38.5 %
- Očekivana godišnja proizvodnja od 2,000,000 MWh pri radu u baznom režimu rada

- Kompletan tretman dimnih gasova u skladu sa direktivama EU
- Suvi rashladni sistem
- Odlaganje pepela u specijalne kasete koje su locirane u prethodno eksploatisanom dijelu rudnika Stanari
- Povezivanje na elektroenergetski sistem preko postojećeg 400 kV dalekovoda Tuzla-Banja Luka
- Ukupna vrijednost investicije iznosi preko 500 miliona evra

RAZVOJ PROJEKTA

Projekat ove vrste uobičajeno ima četiri faze. Prva fazu predstavljaju mjerenja i analize, izrada neophodnih studija i dobijanje neophodnih dozvola za izgradnju i ko-

rištenje. Kako pokazuju primjeri širom regiona, ova faza je ujedno i najteža.

Drugu fazu predstavljaju pregovori sa isporučiocima opreme.

Treću fazu predstavljaju pregovori sa finansijskim institucijama i zatvaranje finansijske konstrukcije.

Četvrtu fazu predstavlja izgradnja samog objekta.

Projekat rudarsko-energetskog kompleksa Stanari je prošao prve tri faze.

Faza 1 – Mjerenja, analize i dozvole

Izrada Studije opravdanosti povećanja kapaciteta rudnika Stanari, *C&E Consulting und Engineering* - Njemačka;

Projekti

Sprovedeno je geološko doistraživanje centralnog dijela površinskog kopa Raškovac i zone otvaranja površinskog kopa Ostružnja;

Izvršena je verifikacija i analiza rezervi uglja Stanarskog basena u skladu sa međunarodnom kategorizacijom rezervi JORC (2004), *Dargo Associates* – Velika Britanija

Sproveden je tenderski postupak za nabavku novog kontinualnog sistema za otkopavanje otkrivke i sistema pripreme i transporta uglja od rudnika do elektrane. Tender je raspisan u oktobru 2008. godine, ponude su prikupljene 30. januara 2009. godine, a u toku je izbor najboljeg ponuđača.

Aktivnosti na analizi i razvoju projekta započete su još 2006. godine, i to:

Priprema Prethodne studije opravdanosti izgradnje Termoelektrane Stanari, Institut za građevinarstvo IG - Banja Luka;

Izrada Studije vodosnabdijevanja TE Stanari, Institut Jaroslav Černi – Beograd;

Sproveden je detaljni ekološki monitoring (kvalitet vazduha, zemljišta, vode, buke, vibracija i meteoroloških parametara) u Stanarima, Doboju, Prnjavoru, Banji Kulaši, Derventi i Tesliću u periodu april 2006 - april 2007. godine;

Otkup zemljišta na lokaciji termoelektrane Stanari;

Istražni radovi (geomehanika, geofizika, seizmika, hidrogeologija) na lokaciji Termoelektrane Stanari u periodu jul-septembar 2006. godine i april-avgust 2007. godine;

Izrada Regulacionog plana rudarsko-energetskog kompleksa Stanari u saradnji sa opštinom Doboju, Urbanistički zavod Republike Srbije – Banja Luka. U proceduri usvajanja Regulacionog plana, sproveden je javni uvid i javna

rasprava u Stanarima i Doboju;

Priprema Studije opravdanosti sa Idejnim projektom izgradnje Termoelektrane Stanari, *Colenco Power Engineering* – Švajcarska i *Steinmuller Engineering* – Njemačka;

Izrada Studije uticaja na životnu sredinu Termoelektrane Stanari, IPSA Institut Sarajevo. U proceduri usvajanja Studije, sproveden je zakonom propisan javni uvid i javna rasprava; paralelno sa izradom pomenute studije, angažovana je konsultantska kuća *Mott MacDonald* (Engleska) za verifikaciju studije u skladu sa međunarodnim standardima;

Studija sociološkog uticaja projekta Stanari, pripremljena od strane nezavisnih konsultanata predloženih od Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD);

Studija tržišta električne energije jugo-istočne Evrope za period od 30 godina, *Poyry Energy Consulting* – Engleska;

Izrada Studije uklapanja TE Stanari u elektroenergetski sistem Bosne i Hercegovine, Elektroenergetski koordinacioni centar – Beograd

Priprema tenderske dokumentacije za izgradnju Termoelektrane Stanari po konceptu EPC (*Engineering-Procurement-Construction*), *Colenco Power Engineering* – Švajcarska i *Steinmuller Engineering* – Njemačka

Sva mjerenja i analize su verifikovane dva puta, od strane domaćih i stranih kuća. Razlog za to je odluka da se kompletan projekat rea-

Projekti

lizuje u skladu po relevantnim EU standardima, koji su dosta strožiji od zakonskih normi u BiH. TE Stanari će biti prvi energetska objekat u BiH koji će funkcionisati u skladu sa direktivama EU (2001/80/EC) o zaštiti životne sredine.

Pored izrade pomenute dokumentacije, obezbjeđene su i sve neophodne dozvole. Među ovima, najvažnije su:

- Urbanistička saglasnost za izgradnju TE Stanari, maj 2007. godine
- Koncesija za istraživanje i eksploataciju pitke i industrijske vode na ležištu Dragalovci, novembar 2007. godine
- Koncesija za izgradnju i korišćenje Termoelektrane Stanari, februar 2008. godine. U skladu sa koncesionim ugovorom uplaćena je i jednokratna koncesiona naknada u iznosu od 3,56 miliona KM
- Ekološka dozvola za Termoelektranu Stanari, maj 2008. godine
- Dozvola za izgradnju Termoelektrane Stanari, avgust 2008. godine
- Sporazum sa Elektroprenos BiH o priključenju TE Stanari na prenosnu mrežu BiH, septembar 2008. godine.
- U februaru 2008. godine, EFT-Rudnik i Termoelektrana Stanari d.o.o. je sa Vladom Republike Srpske potpisala koncesioni ugovor za izgradnju i korišćenje Termoelektrane Stanari.

Faza 2 - Oprema

Tendersku dokumentaciju za izgradnju Termoelektrane Stanari po EPC konceptu pripremili su *Colenco Power Engineering* – Švajcarska i *Steinmuller Engineering* – Nemačka.

EPC ponude za izgradnju TE Stanari podnijelo je četiri kompanije, a EFT Group je kao najpovoljnijeg ponudjača izabrao *Dongfang Electric Corporation* iz Kine. Ugovor između dvije kompanije je potpisan 5. maja 2010. godine.

Rok za izgradnju TE Stanari je 45 meseci od stupanja na snagu ugovora.

Dongfang Electric Corporation jedan je od vodećih proizvođača energetske opreme na svijetu, i uopšte jedna je od najvećih kompanija u Kini. Poznata je pre svega po proizvodnji velikih hidro, termo i nuklearnih elektrana, vetrogeneratora, kao i sposobnosti realizacije projekata po sistemu „ključ u ruke“ u svojstvu generalnog izvođača. *Dongfang* u svojim fabrikama zapošljava 23.000 radnika, a godišnji obim proizvodnje je 30.000 MW.

Faza 3 - Finansijska konstrukcija

U junu 2012. godine EFT i Kineska Razvojna Banka (*China Development Bank*) potpisali su ugovor o kreditu vrijednom 350 miliona evra za izgradnju termoelektrane Stanari. Ukupna vrijednost projekta je 550 miliona evra, a pored izgradnje samog objekta

elektrane novac će biti uloženi u proširenje kapacitete rudnika, priključak na prenosnu mrežu, kao i izgradnju pratećih objekata i infrastrukture. Pored kredita CDB EFT će koristiti sopstvena sredstva kao i kredite drugih komercijalnih banaka.

Zaštita životne sredine

Procjena uticaja na životnu sredinu za projekat TE Stanari je pripremljena u skladu sa najvišim standardima. Cilj ove procjene je da osigura da sva pitanja zaštite životne sredine budu razmotrena i uzeta u obzir.

Procedura ove procjene se sastojala od jednogodišnjeg procesa sveobuhvatnog nadzora, pripreme izvještaja i njegovog predstavljanja javnosti. Cilj izvještaja i kasnijeg javnog savjetovanja je bio da se minimizira uticaj na životnu sredinu. Ovu Studiju su pripremili IPSA konsultanti i vodeći međunarodni konsultanti *Mott MacDonald*, a u skladu sa zakonskom regulativom i preporučenom praksom Evropske Unije. Projekat TE Stanari se razvija u skladu sa direktivama Evropske Unije i lokalnim zakonodavnim sistemom

Predstavljamo

„Tropic ribarstvo”

Kompanija „Tropic ribarstvo” d.o.o. osnovana je 1996. godine u Banjaluci. Zahvaljujući visoko školovanom osoblju, odličnom menadžmentu i agresivnom politikom razvoja, postala je najveći proizvođač i distributer kalifornijske pastrmke u Bosni i Hercegovini.

Sadašnja proizvodnja kalifornijske pastrmke je 1.500 t godišnje, sa tendencijom povećanja po jedinici površine, a isto tako i proširenja površinskih kapaciteta. Lokacije proizvodnje su u G. Ribniku, u Krupi na Vrbasu, Jezeru, Bugojnu i kavezima u vodenoj akumulaciji Bočac. Pored toga u sastavu firme nalazi se i pogon za preradu ribe u Klašniku gdje

se riba čisti, fileтира, kotletira, ledie, dimi i prave riblje pljeskavice.

S obzirom na zahtjeve današnjeg modernog tržišta koje se sve više orijentiše na širok asortiman zdrave hrane, odlučili su da obezbijede prerađivačke kapacitete koji omogućavaju preradu velikih količina slatkovodne ribe (duboko zamrzavanje, filetiranje, dimljenje itd., što im je krajem 2008. godine omogućilo izvoz hrane animalnog porijekla na evropsko tržište.

Vizija i misija

Primarna misija firme je proizvodnja zdrave hrane u či-

stom i zdravom okruženju, sa ciljem dobijanja visoko kvalitetnog, zdravog proizvoda prilagođenog osjetljivom kućnom budžetu.

Vrijednosti koje firma njeguje su:

- kvalitet i sigurnost proizvoda;
- stalno usavršavanje proizvodnje i razvoj proizvoda;
- poštovanje prema saradnicima unutar i izvan organizacije;
- poštovanje prema prirodi i prirodnim resursima i
- učešće u razvoju zajednice i ribarstva kao industrije.

Predstavljamo

Veliku pažnju posvećuje se uvođenju novih i neprekidnom unapređenju postojećih proizvodnih standarda.

Ekonomska misija Tropic ribarstva jeste da postigne održiv profit i da konstantano razvija tržišne pozicije i prepoznatljivost, kako na lokalnom, tako i na inostranom tržištu.

Društvena misija "Tropic ribarstva" je aktivno učešće u unapređenju zajednice u kojoj posluje sa akcentom na razvoj ruralnih područja u Bosni i Hercegovini, kao i razmijena znanja i iskustava u proizvodnji ribe sa svim institucijama i pojedincima koji mogu uticati na razvoj akvakulture..

Ekološka misija "Tropic ribarstva" je zalaganje za očuvanje okoline usmjereno na smanjenje otpada i borbu protiv zagađenja prirode, naročito rijeka i jezera.

Proizvodnja i prerada

Trenutna godišnja proizvodnja kalifornijske pa-

strmke je 1.500 tona, u bazenskim uslovima u tri ribogojilišta: Ribnik, Jezero i Krupa

na Vrbasu. Ukupna vodena površina tih ribogojilišta je 28.700 metara kvadratnih.

Riba se prerađuje u pogonu smještenom u distributivnom centru, 6 km od Banjaluke, dok se za odvijanje procesa proizvodnje, prerade i prodaje ribe koristi vla-

du ribe je registrovan za izvoz ribe u Evropsku uniju, sa izvoznim brojem R-3-011.

Ribnik

Proizvodnja pastrmke u ribogojilištu Ribnik locirana je na oko 150 metara ispod izvora rijeke Ribnik. Kristalno čista voda Ribnika u najvećem dijelu godine od presudnog je značaja za proizvodnju salmoidnih vrsta riba.

Osnovna proizvodnja odnosi se na kalifornijsku pastrmku, iako je nastavljena i proizvodnja potočne pastrmke, a godišnje se izmrijeti 12 miliona ikre. U ovom objektu se proizvodi matična riba, zatim ikra, ličinke, mlađ i, na kraju, konzumna pastrmka.

Ribogojilište Ribnik raspolaže sa ukupno 14.000m² korisne vodene površine. Ri-

stiti vozni park. Uvođenjem HACCP sistema i postojanosti proizvodnje, pogon za prera-

Predstavljamo

ba se hrani visokokvalitetnom ekstrudiranom hranom, dok besprijekorno organizovanu proizvodnju obavljaju kvalifikovani radnici sa velikim iskustvom u proizvodnji ribe.

Jezero

Ribnjak Jezero smješten je na rijeci Plivi, čiji kvalitet vode i cjelogodišnji protok vode predstavljaju idealan preduslov za uspješnu proizvodnju pastrmke.

Temperatura vode tokom cijele godine je 9 stepeni, a ukupna vodena površina ovog ribogojilišta je 14.000m².

Krupa na Vrbasu

U ovom ribogojilištu godišnje se proizvodi oko 50 tona pastrmke na ukupnoj vodenoj površini od oko 700 m².

Ribogojilište Krupa na Vrbasu vodom se snabdijeva iz rijeke Krupe, koja ima izuzetno povoljna fizičko-hemijska svojstva za uzgoj pastrmke.

Distributivni centar Klašnik

U distributivnom centru Klašnik, 6 km od Banjaluke, nalaze se upravna zgrada, bazeni za živu ribu (dnevni lager), te pogon za preradu ribe.

U pogonu se riba čistii, filetira, duboko zamrzava i dimimo i proizvode se dimljena pastrmka, dimljeni šaran

i riblja pljeskavica od mesa pastrmke. Ovdje se nalaze i komore sa plus i minus režimom.

Uz primjenu najsavremenije tehnologije u pogonu se takođe vrši:

- šokiranje, čišćenje i pakovanje ribe u stiroporne kašete koje se zasipaju ljušpastim ledom;
- filetiranje ribe i pakovanje u vakuum kese;
- dimljenje ribe u specijalnim pećima, tanko narezivanje dimljenog fileta, pakovanje u vakuum kese i duboko zamrzavanje.

Svi procesi obavljaju se uz primjenu standarda sigurnosti hrane, HACCP-a, a svi proizvodi podliježu stalnim analizama i mjerenjima kod nadležnih ustanova.

Uvođenjem HACCP sistema i postojanosti proizvodnje, Tropic ribarstvo dobilo je registraciju za izvoz ribe u

Predstavljamo

Evropsku uniju, izvozni broj R-3-011.

Distribucija

Za nesmetano odvijanje procesa proizvodnje, prerade i prodaje ribe koristimo vlastiti vozni park koji čine hladnjače različitog kapaciteta i različitih namjena, te specijalizovana vozila za prevoz žive ribe.

Sva vozila opremljena su potrebnom opremom pomoću koje se riba i riblji proizvodi prevoze na propisan način i po određenom temperaturnom režimu, tako da kvalitet proizvoda ostaje nepromijenjen.

Kako se postaje lider u proizvodnji, kvalitetu i izvozu, i to u ekonomski

nepovoljnim vremenima? Šta je presudno - pamet, rad, znanje? Šta je recept za uspjeh, pitali smo, Bojana Risojevića, direktora Tropic ribarstva.

Lider u proizvodnji, kvalitetu, izvozu postaje se, po našem mišljenju, prije svega jasno postavljenim ciljevima, dovoljno dobrom strategijom, pozitivnom energijom i stavom koji sam po sebi privlači najbolje zaposlene, najkvalitetnije dobavljače i najvjernije kupce. U ekonomski nepovoljnim vremenima formula uspjeha je identična, samo se

još više radi na povezivanju navedenih komponenti.

Intenzivan i timski rad može biti presudan. Recept za uspjeh teško da postoji.

Počeli ste sa rječnom ribom, što je prirodno s obzirom na prirodni ambijent u kome je smještena proizvodnja, ali ste onda djelatnost proširili i na uvoz i trgovinu morskom ribom i plodovima mora. Kakouspi-

jevate u konkurenciji sa firmama koje se nalaze u starim ribarskim centrima na obali Jadrana u relativnoj blizini?

Konkurencija je uvijek pozitivna stvar, tjera vas da budete kontinuirano efikasni. Morsku ribu uvijek možemo kupiti gdje i ostali konkurenti, a imamo vlastitu logistiku i distribuciju slatkovodne ribe, pa je koristimo i za morsku ribu.

Vi ste jedan od rijetkih primjera u postkomunističkim ekonomijama da je uspješno izveden transfer velikog biznisa sa osnivačke na drugu

generaciju. Kod nas važi pravilo da ako jedna generacija dosta stekne sljedeća to proćerda. Kako je to kod vas išlo?

Vrlo jednostavno. Stvar je kako prva generacija "pomogne" drugoj. Najviše će pomoći ako drugu generaciju animira da na vrijeme počne da radi. Korisno je početi od najprostijih poslova. Tada druga generacija spoznaje vrijednost stvorenog i nauči suštinske komponente dobrog rezultata. Paralelno s poslom uvijek ide i kvalitetno ekonomsko obrazovanje, po mogućnosti na referentnijim univerzitetima. Važno je da teorija i praksa prate jedno drugo.

Odavno ste prerasli okvire Republike Srpske i BiH i izvozite ne samo u zemlje regiona nego i u zemlje EU. Dokle može da ide izvozna ekspanzija i dali planirate razvoj u oblasti ribarstva ili u nekoj od srodnih grana? Ukratko, kakvi su vaši dalji planovi, ako to nije poslovna tajna?

Planova ima dosta, u različitim oblastima. Ribarstvo će se svakako dalje razvijati i sigurno značajno prevazići sadašnje okvire.

Opštine RS

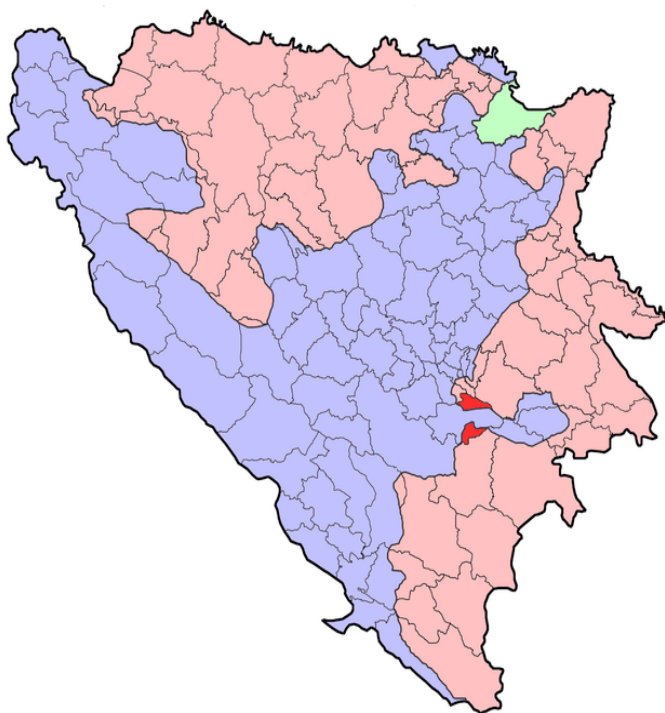
Trnovo

Trnovo je opština grada Istočno Sarajevo u Republici Srpskoj. Sastoji iz dva dijela koja nisu teritorijalno povezana: sjeverni dio, sa Kijevom kao većim naseljem, i južni dio gde se nalazi naselje Trnovo i sjedište opštine.

Teritorija opštine Trnovo se na sjeverozapadu graniči sa teritorijom opštine Pale, na sjeveru sa opštinama Istočno Novo Sarajevo i Istočna Ilidža

Geografske karakteristike

U međuplaninskom prostoru Bosne i Hercegovine, južno od Sarajeva, na 25. kilometru magistralnog puta Sarajevo-Trebinje-Podgorica, smještena je opština Trnovo, čija površina iznosi oko 138 km², gdje prema poslednjim procjenama živi oko 3.800 stanovnika. Gustina naseljenosti je 14,5 stanovnika po km².

te opštinom Kalinovik na jugu. Granicu između sjevernog i južnog dijela opštine čini teritorija federalne opštine Trnovo u Kantonu Sarajevo.

Na zapadnom dijelu opštine nalazi se planina Bjelačica (2.067 m), na južnom Treskavica (2.088 m) i sjeveroistočnom Jahorina (1.913 m). Na području opštine i okoline izvire rijeke koje daju život ovim krajevima: Željezni-

ca, Bijela rijeka, Crna rijeka, Miljacka, Bistrica i druge.

Samo urbano područje Trnova karakteriše izdužen oblik, položen u pravcu sjever-jug, smješteno je u aluvijalnom proširenju rijeke Željeznice, a proteže se od naselja Tošića i Širokara na jugu do ulaza u kanjonski dio kojim je Trnovo na sjeveru odvojeno od Federacije Bosne i Hercegovine. Dužina urbanog područja iznosi oko 4,3 km, a njegova prosječna širina je oko 1,3 km, odnosno ukupna površina urbanog područja iznosi 567 ha. U ovo područje uključen je dolinski, ravničarski dio rijeke Željeznice prosječne širine oko 500 m, te istočne i zapadne padine njenog oboda u pojasa 400-600 m sa prosječnom nadmorskom visinom od 823 m. Time je u urbano područje uključen i donji dio sliva desnih pritoka Željeznice, Ljušte i Širokarnice.

Pored geografskog i saobraćajni položaj ima vrijednost za opštinu Trnovo, obzirom da se Trnovo nalazi na magistralnom pravcu koji povezuje Jadransko more sa kon-

Opštine RS

Panorama Trnova

tinentalnim zaleđem. Trnovo ima i dosta veliku nadmorsku visinu i odlike umjereno-kontinentalne klime, pa uslijed toga saobraćaj tokom zime se otežano odvija preko planinskog prevoja Rogoj (1.161 m), koji vodi prema Foči, odnosno prema moru. S druge strane dolinom rijeke Željeznice ide komunikacija koja ovo mjesto povezuje sa Sarajevom i drugim gradovima u unutrašnjosti.

Naseljena mjesta

Opština Trnovo je 1991. obuhvatala naseljena mjesta:

Balbašići, Bašci, Bistročaj, Bobovica, Bogatići, Boljanovići, Brda, Brutusi, Čeruzići, Češina Strana, Čunčići, Dejčići, Delijaš, Divčići, Donja Presjenica, Dujmovići, Durakovići, Godinja, Gornja Presjenica, Govedovići, Grab, Gračanica, Hamzići, Ilovice, Jablanica, Jelačići, Karovići, Kijevo, Klanac, Kozija Luka, Kramari, Krsmanići, Ledići, Lisovići, Lukavac, Mađari, Mijanovići, Milje, Obla Brda, Ostojići, Pendičići, Podivič, Pomenovići, Prečani, Rajski Do, Rakitnica, Rijeka, Sjeverovići, Slavljevići, Šabanci, Šabići, Šišići, Tošići, Trebečaj,

Trnovo, Turovi, Tušila, Ulobići, Umčani, Umoljani, Vrbovnik, Zabojska i Zagor.

U sastav Republike Srpske ušla su sljedeća naseljena mjesta prijeratne opštine Trnovo: Bogatići, Grab, Jablanica, Kijevo, Klanac, Milje, Podivič, Rajski Do, Tošići, Turovi i Ulobići, te dijelovi naseljenih mjesta: Trnovo i Vrbovnik. Od ovog područja formirana je opština Trnovo u Republici Srpskoj, a od ostalih opština Trnovo u Federaciji BiH.

Predratna sarajevska opština Trnovo podijeljena je između Republike Srpske i Federacije BiH, tako da postoji i

Opštine RS

Crkva Svetog velikomučenika Georgija u Trnovu

opština Trnovo u Kantonu Sarajevo.

Klima

Opština Trnovo je smještena podno pitome planine Treskavice u ambijentu slikovite i raskošne prirode, što predstavlja dovoljan razlog da ljubitelji prirode i rekreacije posjete nekoliko izletišta.

Klima Trnova je umjerenokontinentalna, sa temperaturama koje se sporo mijenjaju od decembra do februara, kao i od januara do avgusta mjeseca.

U proljeće temperatura postepeno raste, a u jesen se snižava.

Januar ima srednju mjesečnu temperaturu ispod nule (-2,2 °C), a juli-avgust 16,8 °C. Januar ima najveći broj mraznih dana. Godišnja količina padavina iznosi 1218 l/m².

Prirodni resursi

Šume predstavljaju jedan od najvažnijih prirodnih resursa opštine Trnovo i zauzimaju 92,36 km ili 67% njene površine. Vrijednost šuma se ispoljava direktno kroz proizvodnju drvne mase i indirektno kroz opšte korisne funkcije kao što su regulisanje vode i klime, zaštita zemljišta, razvoj turizma. Šumski fond obiluje šumama bukve, jele, smrče i hrasta kitnjaka u manjoj mjeri;

- Visoke šume sa prirodnom obnovom - 2830 ha;
- Visoke šume bukve - 602,08 ha;
- Visoke degradirane šume - 543,03 ha;
- Šibljac i goleti podesni za pošumljavanje - 304,42 ha;
- Čiste i mješovite šume jele i smrče i mješovite šume

bukve, jele i smrče - 2227,92 ha.

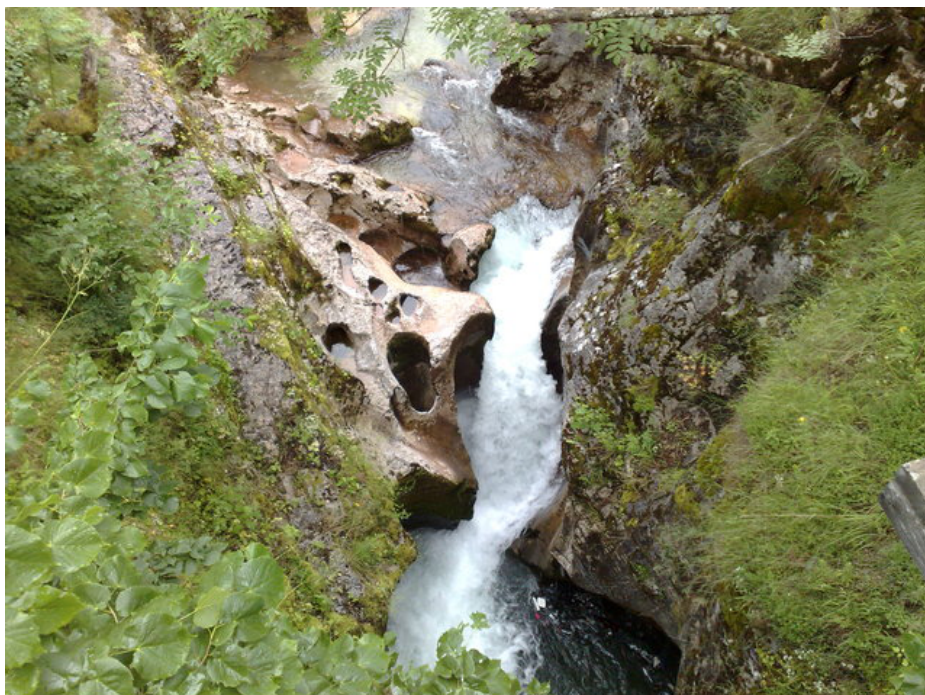
Na ovom šumskoprivrednom području predviđeno je pošumljavanje sadnjom sadnica i njega šumskih kultura.

Šume imaju veliki potencijal i u oblasti lova, jer su bogate lovnom divljači kao što su: mrki medvjed, divlja svinja, divlja mačka, tetrijeb i orao.

Voda predstavlja prilično obilan resurs. Na području opštine nalaze se brojna vrela, a na obroncima planine Treskavice postoje i izvori pitke vode Ljuštra i Širokarka. Hidrografsku okosnicu čini rijeka Željeznica, a njeno najveće izvorište čini Hrastnica otoka sa prostora Turovske Treskavice.

Zbog ograničenih poljoprivrednih površina u opštini Trnovo se može računati na značajniju proizvodnju hrane -

Opštine RS

Kazani

osnivanjem farmi (krava, ova-
ca, tov junadi i koka nosilja).

Na području opštine Tr-
novo najrasprostranjenija su
duboka tla pokrivena oranič-
nim površinama i livadama,
odnosno planinske crnice i
smeđa tla koja se javljaju u
slivu Željeznice. Od ljekovitog
bilja zastupljene su hajdučka
trava, majčina dušica, vrani-
lova trava, kantarion i cvijet
gloga, od šumskog voća jago-
de, borovnice, maline, kupine,
divlje jabuke i kruške, a od je-
stivih gljiva lisičarka i vrganj.

Planina Treskavica

Treskavica pripada lancu
dinarskih planina. Najviši vrh
Treskavice zove se Paklijaš ili
Đokin Toranj – 2088 metara
nadmorske visine. Podijelje-
na je na dvije cjeline. Sjeverni
dio koga nazivamo Bosanska
ili Trnovska Treskavica i južni
dio pod nazivom Hercegovač-

ka, Humska ili Kalinovačka.
Treskavica posjeduje mnogo-
brojne vrhove, jezera, planin-
ske livade i pašnjake. Klima na
Treskavici je prava planinska.
Iznad Treskavice se sukoblja-
vaju južne – mediteranske
struje i sjeverne koje dolaze
sa kontinenta. Sve to izaziva
česte promjene vremena tako
da za jedan dan na Treskavici
možeš doživjeti četiri godišnja
doba.

Hidrografske karakteri- stike Treskavice

- Jezera: Veliko jezero, Platno jezero, Crno jezero, Bijelo jezero, Trokunsko jezero, Jezero pod zubima (zmijsko), Jezero na Turov stanu, Jezero na Spasovači, Jezero Gornje Bare, Jezero Simovića bara.
- Rijeke: rijeka Željeznica, Dobropoljska rijeka, rijeka Ljuta, Rakitnica.
- Potoci: potok Studenac i Hrasnički potok.

- Planina Treskavica ima oko 365 vrela, a sa sigurnošću možemo tvrditi da ih ima više nego na bilo kojoj planini iz okruženja.

Životinjski svijet

Većinu planina pa i Tre-
skavicu krasi divokoze, srne,
tetrijebi i orlovi. Pored nabro-
janih susrećemo medvjeda,
vuka, divlju svinju, zeca, lisicu,
jazavca, divlju mačku, kunu,
jastreba i jarebicu, te zmije po-
skoka, šarku i bjeloušku. Rije-
ke i jezera bogate su ribom pri-
je svega pastrmkom, a u pod-
nožju planine mogu se sresti i
lipljen, mladica škoblj i klijen.

Izletišta

Planinarsko eko izletište
“Sustavac” na planini Treska-
vici, podno vrha Veliki Kožljen
na obali Hrasničkog potoka,
koje je od Trnova udaljeno 7
km, a smješteno na nadmor-
skoj visini od 1180 m, pred-
stavlja pravu vazdušnu banju.

Svi prilazni putevi ured-
no su obilježeni, kao i planin-
ske staze koje vode od izletišta
do vodopada, jezera i svih vr-
hova Treskavice.

Planinari i turisti mogu
se smjestiti u planinarsku ku-
ću i bungalove sa ukupno 40
ležaja, kojima gazduje Plani-
narsko-sportsko društvo “Tre-
skavica”.

Planinarski dom na loka-
litetu Paleža na nadmorskoj
visini od 1258 m, udaljen od
Trnova 10 km u neposrednoj
blizini vodopada “Skok”, pru-
ža poseban užitak pravim lju-
biteljima prirode, a uređuje ga
Planinarsko, ekološko - sport-
sko društvo “Runolist 05”.

Opštine RS

Društvo organizuje tradicionalno u mjesecu avgustu "sacijadu" i u septembru "berbu borovnica".

Na oba lokaliteta posjetioci mogu uživati u šetnji planinom, branju ljekobilja, a ljubiteljima lova tu se pruža prilika da odstrijele kapitalne primjerke divljači kojih u ovom bujnom šumskom zelenilu ima u izobilju.

Izletište Kazani

Iznad sela Turovi sastaju se Godinjski i Hrasnički potok koji čine rijeku Željeznicu, a nedaleko od svog nastanka rijeka je udubila svoje korito duboko 10 m, široko 2 m i dugo 150 m i napravila krečnjačku gredu – kazan kroz koje voda pjeni, ključa baš kao u nekom velikom kazanu na vatri i zbog ove neobične pojave ljudi su ovo mjesto nazvali "Kazani".

Na tom mjestu svaki posjetilac se divi neobičnoj slici koju je plahovita planinska voda napravila u krečnjaku, s toga je ovaj lokalitet postao istoimeno izletište

Jahorina

Jahorina olimpijska planina - je najveći i najznačajniji turistički potencijal opštine Trnovo.

Oko 170 vikend i stambeno-poslovnih objekata koji se nalaze u obuhvatu Regulatornog plana "Sportsko-rekreativnog područja Jahorina", za sve posjetioce olimpijske ljepotice nudi bogatu turističku ponudu i luksuzan smještaj.

Treskavica

Opština Trnovo planira izgradnju Velnes centra na Jahorini površine 1.500m².

Poljoprivreda

Prosječna veličina privatnih farmi u Trnovu je ispod 10 ha, što se javlja kao ograničavajući faktor za ozbiljnije bavljenje poljoprivredom.

Najviše se gaje krompir, luk, mrkva, kupus, grašak, krastavci i boranija, a većina poljoprivrednih proizvoda je za lične potrebe.

Godišnje se zasije oko 60 ha ovim poljoprivrednim kulturama.

Ostala zemlja bi se mogla koristiti za proizvodnju jagodičastog voća, plastenici i sl.

Ukupne poljoprivredne površine iznose 4.103 ha.

Oranice obuhvataju 443ha, voćnjaci 59 ha, livade i

pašnjaci 3.610 ha i šume 9.781 ha.

Najviše prinose individualni poljoprivredni proizvođači ostvaruju uzgojem krompira, luka, graha, mrkve, kupusa, graška, krastavaca, boranije.

Infrastruktura

Opština Trnovo se nalazi južno od Sarajeva i pozicionirana je na M-18 magistralnom putu Sarajevo – Trnovo – Foča. Ukupna dužina putne mreže na području naše opštine je 111,5 km od čega 61,5 km čine lokalni putevi i 50 km magistralni put M-18. Udaljenost od najbliže željezničke stanice je oko 30 km, a od najbližeg aerodroma 25 km.

Napajanje električnom energijom se vrši iz elektroenergetskih sistema RS. RJ

Opštine RS

FK "Željeznica"

Elektrodistribucija Trnovo vrši redovno snabdijevanje električnom energijom i održavanje elektro mreže u Trnovu.

Sistem fiksne telefonije u potpunosti je razvijen, a naseljena mjesta pokrivena signalom jednog od tri operatera: MOBI'S, BH GSMBIH i ERONET.

Internet konekciju je moguće uspostaviti iz svakog naseljenog mjesta koje ima stabilne telefonske linije. Ne postoji mogućnost konekcije putem ADSL-a, pa je komunikacija na taj način otežana, ali se rješenje ovog problema očekuje u skorije vrijeme.

Opština Trnovo ima dva gradska vodovoda iz kojih se vodom za piće snabdijeva 80 odsto građana opštine: izvorište Ljuštra (napaja vodom naselje Trnovo, Tošići i Širokari) i izvorište Grabski mlini (napaja vodom za piće Mjesnu zajednicu Kijevo). Preostalih 20 odsto građana opštine snabdijeva se vodom za piće iz lokalnih vodovoda. Protok vode na izvorištu Ljuštra je 36 l/s i 45 l/s izvorište Grabski mlini. Vodovodom upravlja i gazduje preduzeće "VIK" Istočno Sarajevo. Svojim kapacitetima ovi vodovodi mogu zadovoljiti i mnogo veće potrebe od

onih koji trenutno postoje. AD "RAD" Istočno Sarajevo pruža usluge odvoza smeća i održavanja čistoće. Magistralni put M-18 održavaju Romanija putevi i Srbinje putevi.

PROJEKTI RAZVOJA INFRASTRUKTURE OPŠTINE

- a) u planu
- Izgradnja trotoara magistralnog puta M-18
 - Izgradnja vodovoda Lalovići Kijevo
 - Rekonstrukcija puta u Bogatićima (Kijevo)
 - Rekonstrukcija vodovoda u Trnovu
- b) u toku

Opštine RS

Obilježavanje krsne slave Trnova

- Izgradnja saobraćajnice i parkinga na Jahorini
- Izgradnja kišne kanalizacije na Jahorini
- Rekonstrukcija puta Ravno Kijevo
- Rekonstrukcija puta u Širokarima

SEKTORSKA ANALIZA

1. Proizvodni sektori s najvećom tradicijom (prije rata):

Drvena industrija Trnova bila je glavni nosilac razvoja opštine od 1945. do 1992. godine. Već poslije Drugog svjetskog rata u Trnovu je postojalo šumsko industrijsko preduzeće „Željeznica”, od 1976. godine od ovog ŠIP-a konstituisu se dva OOUR-a Šumarstvo

„Treskavica” i Drvena industrija „Željeznica”, da bi se porodici Šipadovih OOUR-a 1979. godine pridružio i OOUR Tvornica stolica i elemenata komadnog namještaja. Međutim, drvena industrija je tokom posljednjeg rata pretrpjela veliko oštećenje. Početkom sedamdesetih godina počinje sa radom i Fabrika prediva koja je godišnje proizvodila oko 1.410 t prediva i ukupno u industriji učestvovala je sa 62,53%. Ovaj OOUR sa Radnom jedinicom „Predionica Ilidža” zapošljavao je 430 radnika.

2. Proizvodni sektori s najvećom aktivnošću danas:

- „NANE” d.o.o. Trnovo koje se bavi trgovinom i vrši snadbjevanje građana

osnovnim životnim namirnicama i robom široke potrošnje.

- „MIL-BORI” d.o.o. Trnovo koje se bavi proizvodnjom i distribucijom hljeba i peciva.
- „BM PETROL” d.o.o. Trnovo koje se bavi prodajom nafte i naftnih derivata.
- „PRESJENICA” d.o.o. Kijevo koje se bavi primarnom preradom drveta.
- „TEREX inženjering” d.o.o. Bijeljina koje se bavi eksploatacijom kamena i šljunka u Kijevu, opština Trnovo.
- ŠG „Zelengora” Kalinovik-Šumska uprava Trnovo.
- Preduzeća „Predionica i tkaonica”, „Orah”, „Rogoj” su prošla proces privatizacije,

Opštine RS

Sustavac - planinarsko eko izletišće

ali proizvodnja još nije pokrenuta, dok preduzeće "Famos" još uvijek nije privatizovano.

BROWNIFIELD LOKACIJA ZA RAZVOJNE PROJEKTE OPŠTINE

Brownifield lokacije na području opštine Trnovo sa zemljištem, objektima i infrastrukturom:

- Lokacija na kojoj se nalazi preduzeće „Predionica i tkaonica“ a.d. na samoj granici između dva entiteta, površine 34.434 m². Preduzeće je privatizovano u martu 2001. godine. Rezultat ove privatizacije je 42% učešća „Kristal fonda“ u ukupnoj vrijednosti kapitala preduzeća, 30% se odnosi na državni fond, 10% fond PIO i 5% Fond za restituciju, a ostatak čine mali akcionari. Slovenačka kompanija „Tranzit“ je u avgustu mjesecu 2001.godine

otkupila 30% državnog kapitala ovog preduzeća;

- Lokacija na kojoj se nalaze preduzeće „Orah“ a.d. Trnovo površine 68.585 m². Preduzeće je privatizovano putem vaučer ponude i to direktnim ulaganjem vaučera. Otkupljeno je 30% državnog kapitala. Državni capital, kao i dio vaučera od strane akcionara, otkupio je direktor ovog akcionarskog društva Rade Golijanin;
- Lokacija na kojoj se nalazi o.d.p. „Famos Trnovo“ površine 22.606 m². Preduzeće ni do danas nije privatizovano.
- Lokacija na kojoj se nalazi preduzeće „Rogoj“ a.d. koje je nastalo izdvajanjem nestrategičkog dijela kapitala iz Šumskog gazdinstva „Treskavica Trnovo“ u decembru 2000. godine, a prestalo sa radom u maju 2004. godine. Preduzeće je

privatizovano putem vaučer ponude, direktnim ulaganjem vaučera od strane građana i ulaganjem 22% vaučera „Bors Invest fonda“, ali nema većinskog vlasnika.

Preduzeća o.d.p. „Famos“, „Rogoj“ a.d. i „Orah“ a.d. smještene su na kilometar i po od centra opštine i nijedno ne radi.

PONUĐA ZEMLJIŠTA I OBJEKATA POGODNIH ZA PROIZVODNE KAPACITETE

Lokacija koje se nalazi u Kijevu, pored magistralnog puta M-18, privatno je vlasništvo (fizičko lice) i nuđena je usmenim putem opštini Trnovo, s ciljem proširenja već postojeće državne parcele kako bi se formirala nova industrijska zona.

Industrijske zone

Urbanističkim planom Opštine Trnovo definisane su sledeće poslovno-industrijske zone:

1. Postojeća privredna zona ČILIMARA

- Ukupne površine 4,30 ha, nalazi se u centru Trnova, pored magistralnog puta Sarajevo-Foča;
- Lokacija je izgrađena - poslovni objekti privatizovanog preduzeća „Tkaonica i predionica“ a.d. Trnovo, benzinska pumpa „BM-PETROL“, te dvije neizgrađene privatne parcele (po kulturi njiva 4 klase);
- Lokacija je opremljena potrebnom infrastrukturom (voda, struja, kanalizacija i dr.);

Opštine RS

- Vlasništvo je privatizovanog preduzeća „Tkaonica i predionica“ a.d Trnovo - površine 3,44 ha, preduzeća „BM-PETROL“ d.o.o Istočno Sarajevo - površine 0,34 ha i privatno vlasništvo u površini od 0,52 ha.

2. Postojeća privredna zona PILANA

- Ukupne površine 8,79 ha, nalazi se na izlazu iz Trnova prema Foči, sa desne strane magistralnog puta Sarajevo-Foča, tačnije raskršće magistralnog puta Sarajevo - Foča i regionalnog puta Trnovo - Rajski do;
- Lokacija je izgrađena - poslovni objekti preduzeća „Famos“ a.d Istočno Sarajevo i privatizovanog preduzeća „Rogoj“ a.d. Trnovo;
- Opremljena je potrebnom infrastrukturom (voda, struja, kanalizacija i dr.);
- Vlasništvo je preduzeća „Famos“ a.d Istočno Sarajevo - površine 2,26 ha i privatizovanog preduzeća „Rogoj“ a.d Trnovo - površine 6,53 ha.

3. Poslovno- industrijska zona TRNOVO 1

- Novi lokalitet, ukupne površine 9,23 ha , nalazi se na izlazu iz Trnova prema Foči, sa lijeve strane magistralnog puta Sarajevo - Foča;
- Lokacija je neizgrađena, poljoprivredno zemljište (po kulturi njiva i livada 4. klase) sastoji se od više parcela u privatnom vlasništvu;
- Opremljena je potrebnom infrastrukturom (voda, struja, kanalizacija).

Kultura

Centar za kulturu “Trnovo” osnovan je 2003. godine. Ovo je jedina ustanova i organizacija na području opštine Trnovo koja djeluje na polju kulture.

U organizaciji Centra od osnivanje pa do danas održan je veliki broj kulturnih manifestacija i događaja, kao što su:

- književne večeri
- pozorišne predstave – pored predstava za djecu (lutkarske predstave, mjuzikli, predstave interaktivnog karaktera, mađioničarske, itd.) bilo je i predstava i za sve uzraste.
- priredbe – guslarske večeri, cjelovečernji programi folklornih ansambla, razne priredbe u kojima su glavni učesnici bili djeca iz O.Š. Trnovo.
- izložbe umjetničkih slika, fotografija, ručnih radova, etno elemenata.
- Petrovdanski dani kulture je tradicionalna manifestacija koja se održava svake godine tokom juna i jula mjeseca, povodom Dana opštine Trnovo.

Narodna biblioteka Trnovo osnovana je 2004. godine i smještena je u prostorijama Centra za kulturu. osnovni prostor biblioteke je 83 m² i sastoji se od kancelarije površine 20 m², čitaonice 15 m² i prostora za 20 polica sa knjigama površine 48m² . Biblioteka posjeduje preko 8.500 knjižnih jedinica, a obrada knjižnog fonda se vrši elektronski.

Već nekoliko godina Narodna biblioteka u Centru za kulturu organizuje izložbu vaskršnjih jaja, zatim manifestaciju “U susret sv.Petki” i niz drugih kulturno-naučnih sadržaja.

Obrazovanje

U opštini Trnovo pored matične osnovne škole, koja je uvrštena u mrežu osnovnih škola RS 1996. godine, u njenom sastavu od januara 2002. godine postoji i petorazredna područna škola u Kijevu.

Nastavni proces u Osnovnoj školi u Trnovu se odvija u dvije smjene, a u PŠ Kijevo u jednoj.

Učenici su pored redovne, dopunske i dodatne nastave bili uključeni u mnoge vannastavne i vanškolske aktivnosti, kao što su dramsko - recitatorska, ekološka, odbojkaška, literarna i horska sekcija.

Veliki broj učenika učlanjen je u KUD “Slavija”, Džudo klub „Famos“, sekciju Trnovo i Sportsko planinarsko društvo “Treskavica“.

Sport

Povodom Petrovdana, dana opštine Trnovo, od 2000. godine održavaju se razna sportska takmičenja u trajanju od deset do petnaest dana.

U tom periodu veliki broj građana se okuplja oko sportskih igrališta, gdje se odvijaju takmičenje u fudbalu, odbojci, potezanju konopca i drugim disciplinama. Uoči samog Petrovdana, uz bogat kultur-

Opštine RS

no-umjetnički program, najzaslužnijima se dodjeljuju nagrade i priznanja.

FK "Željeznica" postoji više od tri decenije, a u posljednje vrijeme finansira se isključivo iz budžeta opštine Trnovo.

Džudo sekcija Trnovo formirana je 2002. godine, radi u sklopu Džudo kluba "Famos" (Istočna Ilidža) i broji oko dvadeset aktivnih članova. U proteklom periodu postigla je značajne rezultate na takmičenjima u Republici Srpskoj i BiH, te na međunarodnim turnirima.

To su dokazali svakako svojim radom, velikim zalaganjima trenera Željka Šiljega-

vića, kao i njih samih, a tu je pomoć i lokalne zajednice, što

Goran Vujičić, načelnik opštine Trnovo

je od velikog značaja za ove mlade sportiste.

Džudo sekcija Trnovo u svojim redovima ima državnih i balkanskog prvaka.

Kik boks klub "Kule" u junu 2010. godine održao je osnivačku skupštinu na kojoj je donešena odluka o osnivanju Kluba, usvojen je statut i izvršen izbor članova organa kluba. Broji oko 20 omladinaca od kojih se većina takmičila na prvenstvima RS i BiH i osvojila veliki broj medalja.

PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE SRPSKE

**Bulevar despota Stefana 4/IV
Beograd, Srbija**

Tel: 00 381 11 324 6633

Faks: 00 381 11 323 8633

E-mail: predstavnistvo@predstavnistvorsbg.rs